

Neperiodinis darbininkų laikraštis

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Lietuvoje

Amerikoje metams 12\$000, pusė metų — 7\$000, 3 mėnesiai — 4\$000. Lietuvoje ir kitur — 2 Doleriai.

Atskiras numeris — 300 reisų

LIETUVIŲ

AIDAS

BRAZILIJOJ

JORNAL LITHUANO-EGHO

TABELLA DE PREÇOS:

Table with subscription rates: 1.ª pagina . 350\$000, 1/2 " . 200\$000, cent. 1 col. . 1\$500, cent. 1 col. . 3\$000, UR, pag. int. 220\$000, cent. 1 col. . 2\$000

Redakcijos ir Adm-cijos adresas ir būstinė S. PAULO, Rua da Moo'ca, 424

4-ti METAI

Laid. Spaudos b-vė "AIDAS"

S. PAULO, 1933 m. Fevereiro — Vasario mėn. 18 d.

Redaktorius A. Dutkivs

Nr. 7 [140]

SMULKIOS ŽINIOS

Pusantro milijono bedarbių Italijoje.

Roma. Iki šiol nežinia buvo, kiek fašistinė Italijoje buvo bedarbių, mat, fašistai slepia ir jie sakydavo, kad pas juos bedarbių nėra. Bet šiai diktatoriaus Mussolini darbo mini-teris šiomis dienomis paskelbė, kad Italija turi bedarbių apie pusantro milijono.

Dideli naftos sąjatiniai.

Maskva. Iš Rusijos praneša, kad Naftedag provincijoje rasta milžiniški naftos sąjatiniai. Atrasti nauji sąjatiniai yra didžiausi visoje Rusijoje.

Milžiniškos antifašistinės demonstracijos.

Viena. Austrijos sostinėje Vienoje, vasario 11 dieną įvyko milžiniškos antifašistinės demonstracijos, kurias ruošė socialdemokratai. Demonstracijose dalyvavo virš 150,000 žmonių. Nors ir milžiniškos žmonių skaičius demonstravo, bet jokio konflikto nebuvo.

Išdužė konsulatui langus.

Madridas. Bilbao mieste (Ispanijoje) vasario 14 dieną nežinomi asmenys išdužė Italijos konsulato langus. Konsulas išsigandęs pasiaukė policijai, bet nieko nerado.

Norėjo susprogdinti tiltą.

Londonas. Iš Anglijos praneša, kad susektas ruošiamas atentatas — susprogdinti gelžkelio tiltą tarp Ballybay ir Donegal miestų. Tiriama šio atentato priežastis.

Neįvyko komunistų demonstracijos.

Madridas. Ispanijos komunistai ant vasario 14 dienos ruošė demonstracijas didesniuose Ispanijos miestuose. Bet demonstracijos, kokios buvo ruošiamos, neįvyko. Niekas į jas neįėjo.

Uždarė visas komunistų organizacijas.

Bukareštai. Jau pereiną kartą minėjome, kad Rumunijoje prasidėjo politiniai neramumai, kad paskelbtas karas stoviai. Šiomis dienomis iš Rumunijos praneša, kad tapo uždarytos visos komunistinės organizacijos — skaičiuojame apie 12.

Reikalauja teisti prezidentą.

Montevideo. Urugvajaus socialistų partija juos parlamentan reikalavimą, kad būtų patrauktas teismo atakomybėn Urugvajaus respublikos prezidentas Gabriel Terra ir vidaus reikalų ministras už nesilaikymą konstitucijai. Šitas reikalavimas buvo smarkiai diskusuojamas ir tapo atmetamas.

Suspendavo laikraščius.

Berlynas. Hitleris siūta Vokietijoje visą smarkumu. Jokios spaudos laisvės nebėra. Šiomis dienomis tapo suspenduoti komunistų, socialdemokratų ir liberalų laikraščiai dviem savaitėm už kritikumą Hitlerio nanyliavimus.

Daktaras H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidūjinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas. Naujas adresas:

Rua Senador Feijo, 1, 5 aukš., sal. 6. 7. 8. 9. tel. 2-1331

Priėmimo val.; nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 3 v. p. p.

Buto telefonas: 4-0854

Vokietijoje sprogo gazometras

BERLYNAS. Pereitą penktadienį Vokietijoje prie Neuenkirche kašyklų sprogo gazometras, kuriame buvo apie 125 tūkstančiai kubinių metrų gazo. Tuo laiku kasykloje dirbo 500 darbininku. Sprogimas bu-

vo toks didelis, kad didesnę Neuenkirche miesto dalį visai sugriovė. Didelė daugybė žmonių užmuštų ir sužeistų. Šis baisios katastrofos priežastis nėra ški Spėjama, kad tai padarytas keršto darbas.

Niekas negirdėjo Hitlerio kalbos

BERLYNAS. Vasario 15 dieną Vokietijos kancleris Hitleris kalbėjo per mikrofoną į visą Vokietiją. Bet jo kalbos niekas negirdėjo. Mat, prieš pat jo kalbėjimą buvo tyčia sugadintas mikrofonas. Ir Hit-

leris norėdamas pasakyti kalbą visai Vokietijai, pasakė pats sau. Kadangi jo kalbos niekas negirdėjo, tai nežinia ką jis pasakė. Hitleris ir pats apie tai sužinojo tik dieną vėliau.

Perú-Columbijos karas

LIMA. Brazilijai nepavyko sušalstyti besiginčijančias Peru ir Columbijos valstybes. Ginčas dėl Columbijos krašto ribas ginklu. Columbijos kariuomenė vasario 15 d. pradėjo smarkią ataką prieš okeiocius. Užėmė miestą Tarapaca, daug

kanuolių, kulkosvaidžių ir paguldė daug peruiečių kariuomenės. Columbiečiai užleido minomis vandenius, kad neįeity Peru laivai. Columbiečių kariuomenė tvirtai yra įsistiprinusi. Dėl šio karo daugiau yra kaltinama Peru.

Sové i Amerikos prezidenta

NEWJORKAS. Vasario 15 d. buvo pasikesinta nušauti naujai rinktas Amerikos prezidentas F. Rooseveltas. Tą dieną jam buvo suroštas sutikimas Miami mieste, kur jis su kitais svečiais dalyvavo. Ir laike ty iškilnių prezidentą buvo

paleisti penki revolverio šūviai, bet nė vienas iš jų nepataikė prezidentui. Revolverio šūviai sunkiai sužeidė ten buvusį Chicagos miesto burmistra Cermak ir lengvai moteri. Pasikesintojas areštuotas.

KODĖL NORĖJO NUŠAUTI ROOSEVELTA

Į būsimą Amerikos prezidentą Rooseveltą šovė tada, kai jis atvykęs į Miami išlipo iš jachtos lydimi dideliai žmonių miniai. Pasikesintojas yra italas Joe Zingara, kuris tuojau tapo areštuotas. Minia žmonių norėjo jį nulinduoti, bet prezidentas nepavelijo. Joe Zingara policijai pareiškė štai ką: «Jokių politinių idėjų pas mane nėra ir esu pasirengęs ruošti atentatus prieš bile kokius vyriausybės atstovus. Prieš kelis metus norėjau nušauti Italijos karalių. Nepasisekė. Labai apgailestauju, kad mano šūviai ne-

pataikė Rooseveltui. Šis mano žygis netikėtas, nes šiomis dienomis rengiausi nušauti prezidentą Hooverį. Jokių valdovų neapkenčiu. Neapkenčiu vyriausybių todėl kad nuo savo kūdikystės turiu sunkiai dirbti neturėdamas progos nei mokyklon eit. Esu ligonis dabar, nes mano sveikatą pakirto sunkieji darbai. Šį savo pasikesinimą dirbau pats vienas, niekleino nainspiruotas».

Pasikesintoio teismas įvyks greitai. Joe Zingara atsisako nuo advokato kad jį gintų. Jis pasitiki teismui.

Revoliucijos P. Amerikoje

S. PAULO. «A Platéia» rašo, kad Pietų Amerikoje prasideda nauja revoliucijų banga. Štai neramumai Urugvajui, kur laukiama revoliucijos. Peru respublikoje revoliucinis judėjimas jau pradėtas, bet vyriausybė visu smarkumu į malšin. Chilės respublikos teismas jau nagrinėja 30 sukilėlių bylą, kurie ruošėsi šią savaitę perversmą prieš valdžią. Chilės ruošiamo pervers-

mo vadai yra Grove, Davilla ir Ibanes.

Chilės vyriausybė dėl prasidėjusių neramumų prieš valdžią labai susirūpino. Buvo sušaukti visų partijų vadai aptarti, kaip išvengti naujos revoliucijos. Kovo 5 d. Chilėj turi įvykti parlamento rinkimai ir nutarta rinkimų neatidėti, nes tuo būdu manoma išvengti pasikartojančių neramumų.

BRAZILIJOJ NAUJIENOS

Rado ginklų sandėli.

Santos. Santos mieste policija praneša, kad mieste yra susektas slaptas ginklų sandėlis, kuriame rado daug visokių ginklų. Policija tyriuoja, kam tie ginklai priklauso.

Žudosi.

Rio. Rio de Janeiro mieste gelžkeleto vienas piliatis mėgėlio šūkti po einančiu traukiniu, bet te esančiu policininko tapo sulaikyta. Po šio nepasisekusio žygio. trims dienoms vėliau puolė po einančiu autobusu ir liko vietoj užmuštas.

Kareiviai šaudosi su policija.

Bello Horizonte. Bello Horizonte mieste įvyko smarkus susirėmimas kareivių su policija. Daug sužeistų. Kokia buvo šio triukšmo priežastis nežinoma. Vedama kvota.

Šiaurėj dideli lietūs.

Rio. Brazilijos šiaurės valstybės iki šiol kentė didžiausią sausrą, niekur nebe liko vandens. Viskas išdžiūvo. Viskas neaugo. Žmonės miršta badu. Iš Rio praneša, kad jau prasidėjo lietūs ir išdžingtoji šiaurės Brazilijoje ir atgaivina visą jos augmeniją. Žmonės taip pat džiaugiasi sulaukę lietaus, nes vanduo ten buvo didžiausia brangenybė.

Paranoje rado aukso.

Ponte Grossa. «Diario dos Campos» praneša iš Paranos, kad Guarapava municipalijoj rasta daug aukso. Šitas turtas žemėse buvo užtiktas prieš pusę metų, bet buvo laikoma paslapyta.

Naujas Lietuvos konsulas Brazilijoje?

Rio de Janeiro. «Estado» praneša, kad prancūzų laivu «Massilia» vasario 16 d. į Rio de Janeiro atvyko naujas Lietuvos konsulas Brazilijoje.

Rinkimai nebus atidėti.

Rio. Laikraščiai praneša, kad rinkimus atidėti niekas nepritaria, kurie buvo manoma uškelti ant liepos 5 dienos. Dėl to rinkimai įvyks, kaip yra paskelbta, gegužės 3 dieną.

Indijonai gaus visas teises.

Rio. Brazilijoje yra daug tikrųjų Brazilijos gyventojų, kurie neatlieka jokių pilietinių pareigų ir neturi jokių teisių. Pagal naują konstituciją manoma ir indijonams suteikti visas pilietines teises.

Ir Brazilijon atvažiuo gripas.

Rio. Europoje smarkiai serga žmonės gripu. Visi laivai atvykę iš Europos į Rio uostą buvo tikrinami ar nėra tarp keičiamųjų sergančių gripu ir sergančius tuojau izoliuodavo. Nežiūrint to, vis dėlto gripas jau ir čia pradeda rodytis.

Priešrinkiminė propaganda.

Priešrinkiminė propaganda smarkiai eina visoj Brazilijoje. Iš Rio praneša, kad ten dėl tos priežasties tapo nušautas vienas advokatas.

16-to vasario

Šešiolikto vasario yra Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena. Ir tai Lietuva turėjo savo jėgomis apginti. Nuo aštuoniolikto gimtmečio pabaigos Lietuva kentusi caristinės Rusijos priešpandą, po didžiojo kuro griebėsi vaduoti savo kraštą nuo kitų priešų. Ir dėka pasivertusių ir ištroškusių laisvės Lietuvos vaikų, kurie nesigailėdami savo gyvybių, dėjo savo aukas ant besikuriančios Lietuvos griuvėsių, tikėdamiesi sulaukti šviesesnę savo šaltes ateitį.

Lietuvos valstiečių ir darbininkų krauju atpirkta Lietuvos laisvė neilgai trūko. Tik ką pradėjusi Lietuva tvarkytis, atit naujas pavojus sutiko. 1926 metais gruodžio 17 d. naktį įveržė ginkluota buvusių caro šnipų, dvarininkų ir karininkų gauja, vėl pavergė Lietuvą. Kraštui vėl neteko laisvės, ką buvo savo aukomis iškovojęs. Prasidėjo nauji okupacijos laikai. Lietuva tapo pavergta «tautiškų» ponų ir dvarininkų. Tarp tikrosios Lietuvos, kuri dėjo savo gyvybes ant besikuriančios Lietuvos ir naujų okupantų pasidarė begalinis skiltumas.

«Tautiški» okupantai ir buvę caro šnipai, okupavę Lietuvą, panaikino visas teises, kokias turėjo iškovoję darbininkai ir valstiečiai, įvedė kuro stovį, mirties bausmę, cenzūrą. O patys okupantai dailijs krašto turtais ir lėšomis.

Aišku, šeimolūkaviant Lietuvoj okupantams, negalima norėti, kad šalyje būtų kas nors gera. Okupantai gyvena tai dienai. Todėl jie tuo ir naudjasi. Savanudi politika, atviri begėdiški spirkinejimai, kyšių ūminas, izolo plėšimas ir šitip visokie vągiliai kartojasi Lietuvoje kas dieną po visų akimis. Dvarininkams sugražinti dvarai ir miškai, išmokėtos milžiniškos pinigų sumos už nusavintus dvarus. Bet visą tą sunkumą neša tie, kurie kovojo už Lietuvos nepriklausomybę. Jei kas pasipriešina, tas pasodinamas kalėjimui bei sušaudomas kaip «prievalstybinis».

Lietuvos valstietis, kuris apgynė šalį nuo svetimųjų priešų, šiandien yra smaugiamas savųjų okupantų. Jis moka mokesčius, atimamas iš jo paskutinis turintis ir vi-ką suryja į «tautiški» parazitai. Jei Lietuva engė rusus, jei ją kamavo valstietis, tai vis dar taji priešpanda nebuvo taip sunki, kaip savųjų kurie engia kraštą valstiečio sąskaiton. Lietuvos valdovai, durtavų pavergė šali, ne tik dvarininkas laudies pinigais pent, bet ir patys sau tyko prisiplėsti kuo laugiusia turtų. Kiekvien s karininkas, kiekvienas valdančiųjų kikos „švogeriai“ kiek-

vienas «tautiškas» vaikėjas, visi skubina apsirūpinti dvarėliais. Tik Lietuvos valstietis kas kart vis giliau brenđa į vargą, kas kart vis sunkiau begali verstis. Kitaip ir negali būti. Kur okupantai parazitai viešpatuoja, ten tikrieji krašto šeimintukai — liaudis — turi skursti.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės dieną — 16 vasarį, kiekvienas lietuvis turi pagalvoti apie pasilūsavimą iš okupantų vergijos, apie atstatymą Lietuvos nepriklausomybės, apie laisvos, nepriklausomos, darbo žmonių vaidomos, Lietuvos paskelbimą. Nes toji Lietuva, kuri šiandien triukšmingai švenčtin, nėra Darbo žmonių Lietuva, o tik šaikos parazitų. Šiandien dar tikroji Lietuva neturi neturi nepriklausomybės, ji uždaryta kalėjime. Todėl ją reikia dar iškovoti, ją reikia išliuosuoti.

Laisvė ir apsvieta

Kol Ispaniją valdė karalius, būryčia ir armijos generolai, tol jos gyventojai buvo laikomi tamsybėje. Alfonso monarchija, kuria valdė šis nušlavęs prieš pusantų metų laiką, paliko kraštą su 45 nušlavėtais analfabetais.

Kiek apšvietos buvo senojo Ispanijoje, tai ji buvo pasklidusi beveik išimtinai tik miestuose. Ispanijos sodžiu viešpatavo nepermatoma tamsa, kaip viduramžiuose. Retas kuris sodietis moko skaityti, ir joje jisal skaitė tai tik maldaknyges arba kitokius „šventų“ turinio raštus, kuri is t masia liudj aprūpino savo legjonas kunigų, minkyų ir miniškų.

Užsienų korespondentai, keliaudami po Ispaniją, rašo, kad žmogus, atvykęs šioje į kaime, už kelių dešimčių mylių nuo sostines Madrido, pasijunto, turiam patekęs į gyvenimo sąlygas, kokios buvo prieš penkis šimtus metų ar daugiau. Kaimo gyventojai iki šiol ne tik nebuvę matę nanjosios gadyne išradimų, kaip elektros šviesa, bet net tokiu paprastų dalykų, kaip svietiško turinio knyga arba teatras.

Iš to kiekvienas gali numanyti, kaip Žmoniu laisvė aukštai jungiasi su apšvieta. Visoki klerikalški aukšaburniai pasakoja, kad katalikų bažnyčios šviečiantis žmones. Bet tai yra net esa. Kunigai griebiasi šviečimo įrankio tik tada kada je pimat, kad liaudj joms pavertti „badieviai“. Bet šis pavojus atsiranda tikrai tenai, kur yra laisvė. O tenai, kur laisvės nėra, bažnyčia ne tik žmonių nešviečia, bet jos švietėjus

Laiškas iš Lietuvos kaimo

I.

Mūsų laikraščio skaitytojas prisiantė redakcijai iš Lietuvos nuo giminių gautą laišką kur nusiskundžia sunkiu gyvenimu. Ypatinai, sako, kaimas gyvena pasibašėtinam skorde ir baimėje netekti savo paskutinio turto, kurie bile diena gali būti parduotas iš varžylinių už skolas. Bet tuo tarpu, autorius rašo, kad pnikiai gyvena visi Kauno poniai, kunigai ir dvarininkai, kuriuos Smetoninė valdzia visokiais būdais remia, įkad tik minėtas luomas nenusumktų. Taip ir minta Lietuvos paržaitai sturpdami is darbininkų ir valstiečių jų paskutinius syvus. O pastarieji neturi teisės nei pasiskųsti niekam, nei padejuoti sunkia savo būkle. Ir kam gi pasiskųsti? Ar turėjom teisę skųstis užėjus vokiečių okupacijai? Jie darė ką norėjo, nes jų buvo valia. Taip yra ir šiandiena. Kaip vokiški okupantai plėšė viską iš žmonių ir visokiais būdais kankino lietuvis, taip šiandien daro lietuviški okupantai».

Taigi: „...Lietuvos kaimą yra apšvietęs smarkus rūkas, kuriame žmogus vos bepajėgi atsukti nieko nematydamas, nieko negirdėdamas kas aplinkui darosi. Šauksi pagalbos, nieka tavęs negirdės. Taip ir kenčiam laukdami kokio tai išganymo ar žmogaus balso, kurie pakviestų stiti į eiles kovai prieš lietuviškų okupantų sauvallivimą. Ir stos visi; stos kaimo ir miest darbininkai vaduoti pavergtą Lietuvą. Jei Lietuvos kaimietis nepabūgo stoti kovon prieš milžinišką Rusiją, ne-

persekioja, susidėdama šitam tikslui su despotiška valdzia.

Taip ji egeši Ispanijoje, ir dėl to ta šalis, kuri seniau buvo stipri ir turtinga, pasidarė viena tamsiausiųjų Europoje. Ana fabetų (nemokančių skaityti ir rašyti) nu šimčiu pralenkia tikrai jos kaimynė Portugalija. Ir seniau gal ją pralekdavo cariškoji Rusija.

Taigi Ispanijos respublikai dabar tenka atlikti milžiniškas darbas apšviesti liaudį. Nuo to laiko, kai Karalius Alfonso buvo išvytas, jau tapo atidaryta 10.000 liaudies mokyklų. Per šiuos metus tikimasi atidaryti dar 20 000 mokyklų. Su valdzijos pagalba, be to mieso inteligentai organizuoja liaudies teatrus sodžiu, rengia paskaitas, stebigia knygynus ir t.t.

Ačiū laisvei, Ispanijos žmonėms pasidarė prieinama apšvieta.

„N.“

pabugs jis sukilti prieš saujelę lietuvių okupantų ir išvaduoti šią iš smetoninės vergijos.

Netoli jau ta diena, kada galėsim švęsti Nepriklausomos Lietuvos žmonių šventę“.

II

Antras mūsų skaitytojo priėjus laiškas gautas iš Lietuvos skamba taip: «Pas mus dažnai atvažiuoja apšvieties agronomas mokinti kaip žemę turtinti. Vieną kartą nuėjau ir aš pasiklausyti pono kalbos. Ponas agronomas savo pasiskaitė apie „žemės arimą“ pradėjo iš „Labai dėkavoju, kad jūsų tiek daug pasiskaitė. Tik man nelabai smagu žiūrėti, kad jūs beveik visi „krominiai“ (fabriko išdirbiniais) apšivilkę, beveik nieka čebatuoti. Jūs matykite, kad dabar krizis visam pasauli, mūsų Lietuva taip pat skasta toje bangoje, todėl reikia visiem rūpintis, kad jis pašalinti. O šia kaip miescionys, visi susirinkote krominiai drabužiais apšivilkę, čebatuoti. Labai liūdna man j jus žiūrėti. Kad pašalinti tas sunkus krizis, reikia jums padoriai nuo visko susilaikyti; nematyti pinigų. Taip pat kaimų gaspadarų nieko neparoduot, o viską suvalgot. Dabartinu laiku geriau būtų, kad jūs dertumėt savo išdirbinio sėrmėgom, avėmėt klumpėm bei vyzom, juk tai lab gražu ir pigu, susilaikytumėt nuo smaugriavimų, kuriems išleidžiat tiek daug pinigų ir tuo budu didinate krizį. Ar geriau būtų pavalgus lietuviškos juodos duonos, kuri yra tokia skani, o viską parduotuoit. Nepirktumėt nereikalingų dalykų ir lengvai galėtumėt apmokėti savo mokesčius ir niekas jūsų turto nepadavinėtų iš varžytinių».

„Jūs sakote, kad dideli mokesčiai ant jūsų užkrauti. Jūs visai nieko neprantat taip kalbėdami. Valdzia žino geriau už jus apdėdama mokesčiais. Mokesčiai visai nedideli, dar ir per maži. Jūs mokesčiai būtų didesni, tai jūs, gaspadoriai, nebūtumėt tokie apšileidę“.

„Tai mat, kaip mums kalbėjosi nas agronomas. Tiesa, kad mes esame apšileidę. Mes esame apšileidę dėl to, kad duodamės jodyt ant savo sprando milžiniiai valdziai; mes esame apšileidę, kad leidžiame taip ilgai sauvallauti po mūsų kraštą tiems banditams, kurie 1926 metais gruodžio 17 d. naktį mus „okupavo“. Jau baigia išsekti mūsų kantrybė. Mūsų kilt tylim, tai tylim, bet kaip prabilėta tai perkūtu trenksim į budelių sostą.

J. Š.

Vincas Žilionis.

KAIP AŠ VIRTAU VALKATA

(kaip kas iš šiandienini Lietuvos gyvenimo)

(tasu).

Su kokia lengva širdimi šitokiam puvo ir kanių pragarui aukštieji teisėjai ištaria savo lemiančios žodžius! Apie tai pažymi laikraščiai, kaip apie mažutę sensaciją visuomenei. Pagrasinti kitus. To reikalauja tvarka ir teisingumas!

Ką aš galėčiau pasakyti apie šiuos metus, kurie iš manęs padarė visišką invalidą ir visiškai pakeitė mano dvasią? Nieko, Nieko, Nieko.

Per tuos metus virtau bejausniu daiktu, kuriam visos vertybės nustojo savo reikšmes.

Nereikalingas. Visų užmirštas. Sąslava. Pastumdėlis įnamų krūva. Štai kas aš buvau per tuos metus!

Kaip bausis sapnel! Aš viską tai dabar jaučiu ir žinau. Man guli tas sunkumas ir purvas. Bet kaip aš tai galėu pasakyti kitam? Pagaliau tam niekas netikės ir niekam tas nebūs įdomu. Ką aš pergvenau — tas nepasakoma. Tas tik mane suprās, kuris atsidurs vienodom suole su manimi.

Aš dabar bejėgis ir sulaužytas. Mano nuomonės niekas nepaiso. Bet aš turiu klausimą tiems, kurių rankos mane pasodino į kalėjimą: — Kokios teisės jūs turėjot išbraukti iš mano gyvenimo pečius geriausius metus? Kas suteikė jums teisę atiduoti mane supūti ir kūnu ir dvasia? Ko pasiekėte padarydami iš manęs valkatą ir degeneratą? Ko?...

Jei jio man į šitą atsakytu, man nebūtų skaudu spardomam, užjamam ir nekenčiamam. Bet aš žinau, kad nei pats velnias į šitą klausimą neatsakys. Atsakymo nėra! Aš apilėstas!...

Nuo manęs visi dabar bėga ir žiūri su panika.

Išvaizduokite išsekusias raugas akis, o nuo snapso išpartusį veidą, apžėlusį jau žilais plaukų stagarais... Patį, kuris man tarnauja jau septynios žiemos ir vasaros. Kiaurus batus. Sušėmruotą kepurę. Apzuliną portfelį, kuriame nežinia kada buvo sudėti juos kliški popieriai, bet kurie tikrai buvo išnašiojęs vagoną šunpso ir alaus butelių (atnešu ir parnešu visiems, kas duoda man išsigerti arba užoka kokį puslį). Pagaliau pridėkite dar mano 37 metus amžiaus. Dokumentus, kuriuos išrašytas prasikaitėlo vardas.

Argi dar jums nesuprantama, dėl ko manęs visi nekenčia ir nuo manęs visi bėgo?

Galui ir daugiau apskaiti dabartinį gyvenimą savo.

Turiu ir kambarį. Tris mėnesius prieš tai jo visikai neturėjau, nakvodavau autobuse, po tiltu, sode ant suolo. Bet neseniai gavau tarnybą. Taip, tarnybą, oenusigąskitel! Pas viena žydą viežioti prekes ir vesti smulkia prekybą. Jis davė man kambarį, už kurį paskaito mėnesiui 10 litų. Aš ir pirkiu ir vežikas,

ir konduktorius prie autobusų. Žydas mano žinion pavedė guzonoį kumelę, kuria dažnai važinėju «tarnybos reikalais». Kumelė labi prasta, nusisėrus, pasenus ir paliegus. Bet ji man patinka. Gal būt dėl to, kad mes vienas į kitą panašūs. Ji su manim kartu kenčia lietu, da gana ir šaltį.

Mane žino visas miestas, visi miestų ponai, kuriems patarnauju naktimis nuredydamas įtartinias vietas arba pristatydamas į namus «gyvąją prekę». Man žinomos visos vietos, kur slaptai parduojama degtinė ir visos reikalingiausios moterys. Pastarieji dalykai yra geras šaltinis mano uždarbui.

Užteks. Kam gali būti įdomūs valkatos darbai, jo nuskarusio, šlubo, pradėdančio želti fizionomija? Jų tiek ir tiek yra. Plius gatvės. Kreivais zandais, nupuslijusiomis ir nušėsusiomis nosimis, išvarvėjusiomis akimis, išsekusiais veidais, ant kurių stiri žili plaukų stagarai. Šlubo nis kojomis... Dievaži, juk aš vėl apie save! Juk tai aš po šimta volnių! Aš vienas iš tos žulikų armijos, kuri gyvenimas matuojameli išgertais pusbonkais, vienas iš tų, kurie išmesti iš gyvenimo būto ir gyvena po trepaist!...

Žulikų armija. Ji sąslavydas. J jos niekas nežiūri. lygiai kaip niekas neridomi sąslavydu, nebent policija sustato protokolą. Valkatų luomas... Jis toks yra, toks buvo. Valkata — valkata ir gimęs.

Ne, aš negimiau valkata. Aukščiau ir aš turėjau dorą žmogaus vardą!...

12.

Vieną dieną iš palovės ištraukiau skrynį, kur buvo sudėtos senos knygos

ir raštų likučiai iš mano „liaudies ir tėjo“ laiku.

Bevertant šias seniai užmirštas knygas, senus lapus, man ima drebėti rankos. Kvaila, kvaila... Ir kartą nepaprotai graudu. Man ašaros graužis ant laip, dar aš moku verkėti... Verkiau gaunu smagius išsigerti. Tasyk man, kažkas atbunda!...

Kudaise buvau mokytojas... Dar šiandien atsimenu, kai kurių mokėlavėduis ir vardus, Kur jie dabar? Kai gatvėj pamatau iš mokyklų bėgančius vaikus, visuomet austoju ir gal į juos žiūriu. Noriu juos užkibinti. Bet jie bėgo nuo manęs pravardindami mi įvairiais vardais.

Vienąsyk sėdėjau sode. Ties mano sviediniu žaidė du maxi, grūžis ir kukščiai. Taip smagu man j juos žiūrėti. Sekiau kiekvieną jų judesį, ir vieną gursą. Mano sieloj tą valandą buvo taip grūžu. Aš užmiršau viską. Sėdindys atsirito po mano kojomis. Pagal jų sviedinį. Atbėgu vienas berniukas ima iš manęs sviedinį. Aš imu jį su rankos ir nepalėdžiu. Matau jo švelnų garbanotus plaukus, melavas, žvilgias akis. Jaučiu jo liekumą švelnią ranką, jo purvinoje lapoje. Ir man žinai, kaip daro graudu. Galia savęs tokio juokais ir nešvaraus... Aš noriu verkėti ir spaudžiu vaikutį prie savęs. Valkatuni!...

Iš kaž kur atsirado vaikų motina. Ji pergaidusai stvėrė vaiką iš manęs ir su pasiotimu suriko;

— Šaliu, valkata, nuo mano vaikų! Dar užkrėsi kokia ligal

(Galos kitam numery).

Ukininkams pranešimas.

Liet. Uk. Brazilijos draugij s „Grūdas“ valdyba kviečia 26 d. vasario 3 val. Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro) visuotina narių susirinkimą. Kadangi susirinkimas šaukiamas labai svarbiems klausimams išspręsti prašome kuo skaitlingiausiai dalyvauti visų interesuotų narių ir svečių. Visi į susirinkimą kam rūpi žemės klausimas. Valdyba.

GEGUŽINĖ

Liet. Brazil. Kult. Dr. ja „Žiburys“ kovo 12 dieną rengia GEGUŽINĖ su idomia programa: šokini, visokie žaislai, bėgimai, maudynės ir t. t. Visi nepraleiskite šios progos pakvėpuoti grynu oru. Gegužinė įvyks ant „Villa Galvão“ Norintieji vykti gegužinėn, pakvietimus prašome pasirūpinti iš anksto. Kas norės vykti drauge su draugijos nariais ir su muzika, turi atvykti 9 val. ryto stotin Tarnanduatehy, Rua João Teodoro.

Gegužinė tęsis nuo ryto iki 8 val. vak. Sugrįžus iš gegužinės su tais pačiais pakvietimais galima bus iki 12 val. vak. šokti draugijos salėj ant Rua Ribeiro de Lima, 17-A. Valdyba.

PASTO DEZUTE

Redakcijoje yra laišukai J. Vosylius, I. Gudynaitė, J. Paškeuskas, H. Svintas, J. Pampatis, J. Klibatas, A. Pauliukonis, A. Atkočius, B. Petršiusnas, T. Katinas, B. Durčias, J. Lekačiūnas, J. Genis, S. Bairūnas, J. Bernotas, S. Litvaitis, B. Ruzgas, H. Mečiulaitis, V. Tumosa, N. Ragaišis, J. Barščevičius, N. Dachff.

Redakcijos atsakymai.

S. Soblui. 12 mlr. gavome. Laisvūniui. „Korespondencijas gavome. Dėkojame. Rašinėkite daugiau.

„KOVOS“ émėjai.

Kas dar nėra atsilyginę už laikraštį „KOVA“, prašom atsilyginti. „Kova“ leidžiama Lietuvos Socialdemokratu užsienyje, kuri nenuilstamai kovoja su krūvina fašistų reakcija Lietuvoje ir mes ne tik turime su ja atsiskaityti, bet taip ir aukomis jos leidimą paremti. „Kovos“ adresas: „KOVA“, Berlin, S W 68, Schliesfach 80, ALLEMANHA.

Vaikinas

rimtas, 24 metų amžiaus, nevaratoju sviginamųjų geratų, apsidėdimo tikslu puleskau panelės ne vyresnės 26 m. Atakysiu tik į rimtus laiškus. Būtinai foto. Adresas: J. Matijonius, Rua da Mooca, 424. S. Paulo 5.

Akių Gydytojas

Dr. Elias Kair

Diplomuotas Amerikos, Konstantinopolio ir S. Paulo univers. Su ilgamete praktika Europoj ir Brazilijoje. Ligonius priima nuo 9,30 iki 11 val. ir nuo 14 iki 17 val. Bedarbiams šio laikraščio skaitytojams patarnavimas dykai. Consultorija: Rua S. Bento, 51 (Martinelio namas) 9 aukš. 932 apart, B. C. D. E salės. Gyven. vieta. Alam. Sarutaiá, 38. Tel. 7-1905,

„Be laikrascio broli, nenuduok sviesuoli“

Tat skaityk pats ir kitus ragink skaityti darbo žmonių laikraštį „L. AIDA BR.“. Prenumerata metams 12\$000 pusei metų 7\$000

Rua da Mooca, 424 S. PAULO

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-6 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

LABOTORIJA MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraują šlaprūvo ir išmatų) Tikras ir goras.

Dr. M. KANDIA IR BA. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su gidele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas.

LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 4 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 9 iki 11 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų

įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė papildinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Duro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino

Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757. S. PAULO

Prof. Dr. PASSOS CUNHA

S. Paulo Medicinos fakulteto

RUA JOSÉ PAULINO, 109 (virš lietuviškos vaistinės)

Daromos visokios operacijos didelės ir mažos hirurgijos - Gydomos moteriškos ligos ir daromos operacijos konsultorijoje ir įnamuose be chloroformo ir be skausmo. Teikiama visokia medicinos pagalba. Reikalui esant, saukitės pagalbos kiekvieną val. dieną bei naktį. Konsult. priėmimo val. nuo 8 iki 11 ir nuo 7 iki 9 nakties.

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Telaph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiaiomis kainomis.

Su pagarba „Provizorius“ D. RUMMEL Diplomuotas Kozanlaus universiteto.

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas. Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Skaitykite ir Platinkite

Pirma Didžiausj

Dienrašti Amerikoje

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

CHICAGO, III.

METINE PRENUMERATA

Chicagoje \$8.00 Amerikoje \$7.00 Lietuvoje \$8.00

Čantų Gydytojas

Levkovich

Kas norite, kad dantys būtų pataisyti su tikra garantija ir pigiai, kreipkitės pas Josė Levkovich.

Čia dantys taisomi, dedami auksiniai ir alinami be skausmo. Pirmas apsilankymas nemokamas.

Priėmimo val. nuo 8 ryto iki 10 v. vak.

Adresas:

Rua Silva Pinto, 46.

Tel. 5-4954.

Siuvėja-

Lietuvaite

G. RADZEVIČIENĖ.

Priimtu užsakymus visokius moteriškus rūbus įvairios medžiagos: šilkinės, vilnonės ir kt. Darbas švarus, garantuotas ir skubus.

Alameda Cleveland, 64.

Bonde: Nolhman 15, 17. Arti Sorocabano stoties.

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 30\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur. Rua Josė Paulino, 106 APOLONIJA DEGUTIENE

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu.

Vidujinių ir nervų ligų specialistas. Gonoreia - Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-0715.

Pinigų kursas

Table with exchange rates for various currencies: Litas, Doleris, Vokiečių marke, Argentinos pezas, Urugvajaus pezas, Angly svaras, Lenkų zlotas, Prancūzijos frankas, Italijos lra.

LIETUVA

Kaip škaplierninkas apgavo dievobaiminga davatką.

Utenoje žinomis dienomis sprandžiama buvo įdomi byla dėl aborto. Kaltinamųjų suolan pasodintos Emilija Kumelienė, žinoma šios apylinkės akušerė, ir Ona Motiejūnaitė, 40 metų amžiaus tretininkė, dievobaiminga davatką.

Teismo sėlėj ant stalo pristatytas kryžius, padėta evangelijų knyga, ir visokie šios bylos dokumentai.

Kumelienė kaltinama tuo, kad padariusi Motiejūnaitėi abortą, sunaikinusi negimusį kūdikį, o Motiejūnaitė kaltinama tuo, kad leido Kumelienėi tokį nusikaltimą atlikti.

Kumelienė ginasi, kad ji aborto nedariusi. Bet Motiejūnaitė, kaip dievobaiminga „mergelė“, prisiekusi sakyti teisybę, meluoti nedrįsta ir prisipažįsta, kad Kumelienė tikrai jai operaciją padariusi.

„Pasakyčiau visą teisybę, taip kaip prieš pno Dievo stalą „sistūti“, sak davatka. „Aš buvau nešči nuo savo mylimo jamo vaikio. Jis toks jaun s, gražus, dievobaimingas, šv. Pranciškaus škaplierius nešioja, taigi aš pamyčiau, nu, ir atsitiko nelaimė. Kaip aš jau sikičiu, kad aš jau nešči, jis labai nusi gando ir norėjo pasikarti. Aš jo pagailėjau ir nurašinau, kad nesikartų, o viškas bus gerai. Nu, ir nuėjau pas Kumelienę, kad padėtų iš bėdos išsigelbėti“.

Kumelienė iš jos reikalavusi 100 litų, bet jai turint tik 69 litus sutikusi ir už jius padaryti kas reikia. Tuo reikalu ji Kumelienę lankiusi keletą kartų, pristatydama Kumelienės perpėto slap-tumo, nes už tokius darbus esą smarkiai baudžia.

Tas jai puiklausiai sekėsi, nes jos, kaip tretininkės, niekas ir nemanaš niekur įtarti.

Čia Motiejūnaitė pertraukia savo pasakojimą ir prašo teismą dovanoti, kad ji policijai sumelavusi sakydama, būk gemalą įmetu-i ežeran. Gemalą ji ne ežeran įmetusi, o padavusi savo melužiui, kuris sakęs, kad pakasęs klejime. Tai esąs vienintelis jos melas jos byloje, nes nenorėjusi savo melužiui gėdos ir galimo jo pasikartimo.

Išklausęs abi puses, teismas nusprendė: Kumelienę nubauti dviem metais sukiųjų darbų kalėjimo, o Motiejūnaitę 6 mėnesiais kalėjimo, bet Motiejūnaitė nuo kalėjimo atleidžiam ta sąlyga, kad daugiau tokių dalykų nedarys. Jaugi ji ir vel „nelaimės“ sukilus, tai tuomet reiktės ir šiu s šešis mėnesius atsėdėti.

Žemalčiai sukilo prieš Romos popiežių.

„Lietuvos Žinios“ praneša, kad Žemalčio valsė. žemalčiai pakėlė „buntą“ prieš Romos popiežių ir jo bažnyčias. Diržų-Dardiškių apylinkės įtakingesni ūkininkai buvo tuo reikalu sušaukę susirinkimą ir tarėsi apie steigiamą tautinės bažnyčios.

Įdomus esąs reiškinys, kad susirinkime dalyvavę ir vienas Telšių seminarijos klierikas, kuris visų klierikų įgalio-tis taip pat smerkė Romos popiežiaus agentų įsigalėjimą Lietuvoje. Jis karštai kalbėję už tai, kad visus popiežiaus agentus reikia iš Lietuvos vyti. Lietuvos žmonių bažnyčia privalanti but tautinė bažnyčia. Lotynų kalba turinti būt iš jos išmesta. Vis s apeigos turi būti atliekamos priginti žmonių kalba.

Susirinkimas nutaręs reikalauti, kad jau dabar Lanksdžio Romos katalikų bažnyčia būtų padaryta tautine bažnyčia ir kad visos pamaldos joje būtų laikomos tik lietuviškai.

Šitas nutarimas buvęs pasiųstas vyskuiui.

Alytuje net 6 kunigai ėda žmonių duoną.

Kunigų visose Alytaus bažnyčiose yra šėsi. O mirusiam žogui ne visuomet lengva rasti vietą žemėje.

Dėl to tur būt ir žmonių tikėjimas Alytuje nyksta. Žmonės plečiasi misva-manybės dvasia ir piliečiai tik tiki, kada bus įvesta civilinė metrikacija. Tada su šliubais ir pakasymomis mažai kas pas kunigus kreipis ir tiems dykaduo-tiams atėis sėsi laikai.

Kauno darbininkai uždirba tik 60 centų į valandą.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad prie Kauno miesto viešųjų darbų Aukštojo Panevėžio sustreikavo darbininkai reik ludami, kad jiems pakeltų atlygi-nimą. Dabar jie per dieną uždirba tik 60 lietuviškų centų, tai yra 6 centus Amerikos pinigais, todėl su šeimynomis jie negali pragyventi.

Kunigo brolis gavo 3 mėnesius kalėjimo.

Rokiškio taikos teisėjo įkameroj bu-vo tokia byla. Juozas Kiesylis, kun. Kie-sylio brolis, iš Beičių kaime, vieną va-saros vakarą pas savo sūnų patiją ir sako: „Veronika, įleisk“. O Veronika atsak: „Neleis“. Tada Juozas Kiesylis įeigė į prievartį ir žiūrė — stovi jo konkurento dviratės Kiesylio dviratį pusima. Rytą pil. Jurevičius, neparadęs dviračio, pruošė policijai, kuri padariusi krata, dvi-ratį rado Kiesylio darže, balvėse. Teismas Kiesylį nubaudė 3 mėnesiais kalėjimo.

RENGIASI DIDELIAM KARUI

Tautų Sąjunga posėdžiauja Genevoj dėl Kinų-Japonų konflikto ir priėjo prie išvadu, kad ji neturinti jėgų sulaukyti besiplečiantį karą tarp Kinijos ir Japo-nijos. Tautų Sąjunga paskutiniame savo posėdy pareiškė apie savo bjėgumą dėl kariškų Japonijos žygių Kinijoje. Vadi-nasi, taika jau formaliai tapo palaidota. Japonijos atstovas prie Tautų sąjungos apleidžia Genevą ir vyksta Japonijon. Taip ir baigėsi taikos išrišimo klausimas.

Tuo laiku kada Genevoj ėjo posė-džiai dėl kinų-japonų konflikto, Kinij j ėjo smarkūs mūšiai. Dabar po nesvykusių konferencijų, Kinija pamatė, kad Tautų Sąjunga pritaria japonų žygiams, todėl pa-iryo pasi viena gintis nuo Japonijos. Kinija pasiryžusi visomis jėgomis gintis ir tuo tikslu prasidėjo kariuomenės kon-centracija šiaurinėj Kinijoje. Jeholo pro-vincijoje sukonzentruota 250.000 kiniečių armijos. Kad nedavus kiniečiams įsitvir-

tlinti, japonai iš orlivių juos bomba-duoja.

Japonija savo parlamente ėrgi jo-reiškė, kad jei Kinija taip smarkiai pr-dėjo koncentruoti prieš japonus, tai Je-ponija taip pat mobilizuos savo jėgas iš to bus liūdno pasėkos.

Japonija taip pat jau pradėjo stipri savo kariuomenę Kinijon. Ir viena ir k-ta valstybė ruošiasi dideliam mūšui. Šiaurės Kinijoje sukonzentruota abiejų valstybių milžiniškos armijos, kurios pr-dės mūšį pabaigoje šio mėnesio. Tai bus vienas didžiausių mūšių, koks tik galės iki šio būti.

Kitos valstybės, kaip Anglija, prieš ru šiama karą, suka galvą, kaip jai reikt laukti. Bet iki šiol dar kitų valstybių numstatym s paslapy. Laukiama tik ko-vo 1 dienos, nes tą dieną įvyks rusiā-mas kinų-japonų mūšys.

BEDARBĖ GIMDO APATIJA

Vien s universitetas ir Austrijos Eko-nominės psichologijos „Draugija paskelbė labai įdomius tyrinėjimus apie įtai, kaip ilgai bedarbė ašilepia į žmonių psicho-logiją.

Tyrinėjamai parodo jau žiuovo pasėkos nelarbo nedavalgymo, st k dra-bužių pastog s ir tada nukrypsta iki šiol netyrinėto dalyko — psichologinių nedar-bų pasekmių. Tai yra įdomus tyriėjimas visoms šalims, kur bedarbė tęsiasi ilgesų įtaką.

Tyrinėtojai pasirinko nedidelį Au-trijos miestelį Marienthal, netoli Vienos, kur yra užidariusi vienasinė to miesto dirbtuvė. Užidariusi dirbtuvė miestely pasireiškė tikras nedarbas, nes iš 1486 mies-telio gyventojų dirba tik 37 žmonės, Kiti gi gyvena iš labai mažų pašalpų.

Pirma nedarbo pasėka buvo gyven-tojų nigrimzdimas į visišką intelektualinę apatią, proto atbukimą. Miestelis turėjo knygyną, bet užėjus nedarbui, knygų ėmi-mas sumažėjo 45 nuoš., nors žmonės tu-rėjo daugiau laiko skaityti. Vaikų darže-liai ėrgi nemokami, ištuštėjo.

Nedarbui užėjus, basavimuose daly-vauja tik trečdalis balsuotojų. Ir didžiaus-ųjų nuotolių basavimuose įpaikė socia-listų partija, kuri rūpinaš daugiausia be-darbiais. Socialistų laikraščių cirkuliacija sumažėjo 60 nuoš., nors laikraščiai pus-dyčiai dalinami.

Apie 82 nuoš. gyventojų yra pro-tiniai visai apmirę, nors fizikai jie yra

sveiki. Niekoo gyvenime nesidomi ir ne-kuo nesirūšina. Vien atsikelia, pavalgo menkus pietus ir vėl vėina guliti.

Taigi ilga bedarbė, kaip parodė psichologų tyrinėjimai, veda ne prie revolu-cijų ir sumisimu, bet prie visiškos žmo-nių apatij s, dvasinio apsmukimo.

IS „LIETUVIŲ NAMO“ — (Lietuviškos karčiamos).

„Lietuvių namo“ po naujų metų ėmė šeiminkauti vokiška hermanų še-ra, kuri „Lietuvių namo“ tvarką pakėlė iš pačių pamatų. Sargas, kuris gauna 40 milrelių mėn. už prižiūrėjimą Bona Retiro mokykloje, yra taip hermanų išnaudoje-mas, kad net neturi laiko savo paregų atlikti: mokykla veik visuomet pilna dē-kių ir sąslavų, o kai dėl isptovimo — netenka kalbėti...

Hermaniškas Vagnerio pensjonas taip pat pašviuko. Du vyrukai nusloję sveikatos Brazilijoje, Lietuvos konsulo parėdymu, yra prisijęti Hermano Vagnerio pensjonan, kurie štai ką pasakoją: „visuo-met mes kviečia valgyti tik tuomet, kuomet kiti pavalgo ir mes turime tenkintis jų maisto liekanomis, už kurias konsulas moka 3 milrečius į dieną nuo kiekvieno pensjonisto.

Gėda „Lietuvių namo“ šeiminkauti Hermanui, kuris vos antras mėnuo kaip šeiminkautija, o jau taip hermaniškai dvokia „Lietuvių namas“.

Laisvūnas.

Friedrich Gerstăcker.

Laivo Dailidė

Vertė VINCENTAS MARŠALKA.

(tąsa III).

— Šėsi sieksiniai gali tvarkingai sukrauti — sakė Tomas. — Kaip valti-nasi jūsių laivae?

— Šėsi sieksiniai? — puika, mes dėl to įjuk greit susitarsime. — Laivo vardas „Lucy Evans“.

— Rodos, kad jis nelabai greitis — reišė savo nuomnė Tom s, kuris iš ankstybeanių laikų užteitinai įdomavosi navigacija te luvie, su kuriats jis turėjo kokių nors „antykų“. — Vakara daug laiko praslunko ligi jis ėia atplaukė.

— Jis ne grotoolis, — ju kėsi Zuberklinikas. — bet juk nenustabu, nes mes jau trys meti kaip plaukiojam ir varis ant laivo kūno kabo lyg pabrizgę skulūras. Bet jis turi laimę žvejojime.

— Kaip uk — jis periraukė savo — jū patys buvome jūrininku ir žinote, kad aš esu atsakomolngas už mano žmonės. Čia ar yra pavojus, kad jo galės pabėgti?

— Jei jie žinotų pakasčius, tas būtų galima, — sakė lygiai tyliu b lau koku buvo pastatytas klausimas, — bet be šiu žintų — ne; kitaip būtų greitai pagautami. Nebijokitel

— Juo geriau! Iš akių aš jų neiš-leisiu. Juk praktikas dalykas su tuo p-bėgimo. Kai mes išplaukėm, jau tylika vyrų nuo mūsų pabėgo.

— Trylika vyrų — tai daug, taigi tikrai neturite pakokamai.

— Praktiskimai neuztenka, nors mes ir paėmėm keletą naujų iš Sandvičių sal-ų. Kaip ėa būtų? Ar keletas iš saliečių nebūtų priešinos kartis pabandyti ka-ro žygį prieš banginius?

Tomas sypsodamais pakratė galvą ir tarė:

— Brangusis, lengvaširdiams ir į saulėtą dangų pripratusiems būtų pasi-baisėtinas vaizdas, jei jie staiga būtų vežiojami tarp šiaurės ledinių kalnų ir ten priverčiami lydyti riebalus per dieną ir naktį. Jei beveik per daug palankūs karatyje kepti du namedžio vaisius.

— O, to mes jau pripratinsimel — atsakė jūrininkas.

— Tuo tikru, — sakė Tomas, rim-tai palingovės galva. — Aš tačiau ne-paturėčiau priūnti jiems šią malonę. — Be: — jis maloniai pridūrė — iš jų tu-rėtumėt blogus jūrininkus. Jei iš čia pa-siektumėt Tahiti, aš beveik įsitikinę, kad bent ten jūs palesite papildyti savo įgulą. Kaip girdejam anksčiau, prancūzai beveik nuolatos turi pagautų vargingų veinių savo „kalbūžoj“.

— Aš speju, kad senis ketina ką nors tokio — sakė Zuberklinikas. — Bet dabar, pirmą parodykite savo malkas, o

paskui malonėkite pasiūlyti pardavimui duonmedžio vaisius, apelsinus ir daržo-ves, kurių atsargą matomai turite, atga-benti prie valtės! Paskiau aš išnesiu savo prokes, kurias gausite mainais. To-kiu būdu gročiausia pasieksime tikslą.

Vėliau jis kreipėsi į savo valtės vairininką, slapčia kuždėdamas, kad ge-rai saugotų žmonės, o jis eisias prie malų su Tomu, kuris savo indėnams sušuko pagėdusįjamą paliepiamą jų kal-boje, ėjo prie malų krūvos. Nors čia prikirstos malkos labai patenkino Zuber-kliniką, jis dar negalėj tvirtai susitarti su savininku, nes tam jis dargi neatga-beno pakankamai prekių ar pinigų ir taip negavo nuo kapitono skirto įgaliojimo.

— Ar žinai, drauge, — todėl kreip-ėsi į škotą, — vykime mano valtimi pas kapitoną Kelotas iš jūsių indėnų ga-pes palydėti jus savo luotelis, kad jus sugražinus, jei neusitartute prekyboje. Bet aš dėl to neabejoju, kad senis pirsks malkas ir net džiangus, kada tik galės gauiti. Tarp mūsų kalbant, jis malkas tu-rės paimti čia, ar po kiek laiko dar kar-tą su-toti prie kitos salos, kur jis turėtų naudą rasti malkas gėtovai suskaldytas ir arti kranto, Kam gi jos priklauso? Ar jums?

— Tik dalimai — dalis priklauso indėnams.

— Gerai, jiems juk jūs darysite prekyba, o dabar grįžkite su manim į pakraštį, kad galėčiau sukontroliuoti ma-

no žmonės.

— Ar nenorėtumėt pirmą jelti į mano trobelę ir ton kiek atvėsti? — paklausė Tomas. — Ji yra bent du šimto žingsniu nuo čia. Štai tvora, kuri apau-pa ir mano sodą.

— Ačiū, ačiū, — atsakė jūrininkas, — aš mielai pažiūrėčiau, bet negaliu. Čia žeme dega po mano kojomis, jei aš nematu mano valtės žmonių. Jūs tur-jte man prizadėti sunešti malkas ligi kranto, jei mes imsime, kur, — mano nuomone — indėnai tesumeta. Čia į mišką aš negaliu leisti žmonės, pagunda būtų labai didelė, ir jie — tenubūdžiu mane Dievas — pabėgtų nuo manęs!

— Jūs, rodos, mažai patikite jais — juokėsi Tomas. — Argi jūsių kapitonas yra toks jūrų velnias ar gyventimas laive taip blogas?

— Na senis tikrai turi kaž ką te-kio savo kūne, ką jūs vadinate jūrų vel-niu, jūs tikrai jau tą žinote. Šiaip mės-tas ašve yra labai geras, ir žmonės net priverčiami persidėbti. Kas vakaras nuo penktos valandos yra luoslaikis, nekal-tant tada, euprantama, kai turime ban-ginį išilgai palubės ar laisintis laive.

— Na, tas savaime aiškų, — sakė Tomas, — bet štai mes vėl pasiekėme pajūrį, ir štai jūsių žmonės, taigi gali nuštraminti.

— Ačiū Dievui, — murmėjo jūrai-ve, pats sau, lyg jis priešingai įtarti. (Bus daugiau).